

Kaupunginvaltuusto	§ 65	14.11.2016
Kaupunginhallitus	§ 263	21.11.2016
Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta	§ 7	30.01.2018

Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia koskeva valtuustoaloite

378/00.02.00/2016

KV 14.11.2016 § 65

Valtuutettu Marjo Kotioja-Partanen luki seuraavan lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia koskeneen valtuustoaloitteen:

”Harrastustakuun tavoitteena on tarjota jokaiselle lapselle ja nuorelle vähintään yksi harrastus. Lasten ja nuorten harrastaminen parantaa oppimista, kehittää sosiaalisia taitoja sekä tuo mielekästä tekemistä vapaa-aikaan. Jokaisella lapsella on oikeus harrastukseen.

Tuoreimman nuorisobarometrin mukaan 35 prosenttia nuorista on jättänyt harrastuksen aloittamatta rahanpuutteen vuoksi. Nuorista enää hieman reilu puolet kokee kiinnittyvänsä suomalaiseen yhteiskuntaan, kun vielä 2012 luku oli 76 prosenttia. Harrastustoiminta on ennaltaehkäisevää työtä, jolla tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä. Harrastustoiminta luo myös yhteenkuuluvuutta.

Harrastuksen aloittamisen suurin yksittäinen este on harrastusten kustannukset. Opetus- ja kulttuuriministeriö on selvittänyt harrastamisen hintaan vaikuttavia tekijöitä erityisesti liikuntaharrastusten näkökulmasta. Selvityksessä nostettiin esille muun muassa lajiliittojen yhteiset lisenssijärjestelmät sekä matalan kynnyksen harrastustoiminnan tarjoaminen. Lisäksi selvityksessä esitettiin kuntatason toimenpiteeksi liikuntapaikkojen maksutonta tai nimellisiin korvauksiin pohjautuvaa käyttöä erityisesti lasten ja nuorten harrastamisen tukemiseksi.

Harrastustoiminnan aloittamisessa on tärkeää, että kunta tarjoaa matalan kynnyksen harrastustoimintaa. Eri toimijoiden välisellä yhteistyöllä tuetaan lasten ja nuorten monipuolista harrastamista.

Edellä olevan perusteena me Forssan Kokoomuksen valtuustoryhmä ja allekirjoittaneet esitämme, että Forssassa kootaan harrastusvaliko ja kartoitetaan kansalaistoiminnan, urheilun, kulttuurin, vapaan sivistystyön ja omaehtoisen toiminnan mahdollisuudet, tilat, tarjoajat, tapahtumat ja tuet. Lisäksi edellytetään, että Forssan kaupunki käynnistää selvityksen siitä, miten jokaiselle lapselle ja nuorelle taattaisiin mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen. ”

Aloitteen olivat Kotioja-Partasen lisäksi allekirjoittaneet valtuutetut Heidi Cavén, Sanni Grahn-Laasonen, Arto Heino, Päivi Honkala, Johanna Häggman, Pentti Jolanki, Riikka Kinnunen, Antero Koskenoja, Sami Latva, Emmi Lintonen, Matti Luostarinen, Jaana Lähteenkorva, Janne Nieminen, Tuulia Nieminen, Timo Norri, Mika Penttilä, Tarja Rajahalme-Tahvanainen, Mikko Suomi ja Ritva Vastamäki.

Päätös: Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 21.11.2016 § 263

Va. kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus antaa sivistys- ja tulevaisuuspalvelujen toimialalle tehtäväksi laatia asiaa koskeva selvitys ja mahdollinen toimenpide-esitys kaupunginhallitukselle käsiteltäväksi.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

SITLA 30.01.2018 § 7

Lasten ja nuorten omia käsityksiä ja mielipiteitä heidän harrastustoimintaansa liittyen on kyselty useissa eri yhteyksissä ja em. saatuja vastauksia hyödynnetään vapaa-ajanpalveluja suunniteltaessa ja toteutettaessa seurayhteistyötä. Lasten ja nuorten mielipiteissä on tullut ilmi muun muassa se, että osa heistä haluaa harrastaa monipuolisesti eikä sitoutua yhteen harrastukseen. Kyselyissä ei ole määritetty, mikä on harrastus.

Harrastus voidaan määritellä, että se on säännöllisesti harjoitettua vapaa-ajan toimintaa, jonka tarkoituksena on rentouttaa ja tuottaa mielihyvää. Harrastamisen motiivina on nautinto ja kiinnostus aiheeseen, ei rahallinen palkkio. Tyypillisiä harrastuksia ovat esimerkiksi keräily, nikkarointi, askartelu, urheilu, musiikki ja lukeminen. Harrastaminen voi johtaa jonkin hyödyllisen tiedon, taidon tai kokemuksen hankkimiseen ja karttumiseen. Päämääränä on kuitenkin itsensä toteuttaminen.

Forssan kaupungissa harrastustoimintaa järjestävät seurat, järjestöt, yhdistykset ja seurakunnat. Forssan kaupunki ei jaa seura-avustuksia, mutta tarjoaa seuroille, järjestöille ja yhdistyksille, harrastustiloja kohtuulliseen hintaan.

Liikuntapaikkarakentamisessa on kiinnitetty huomiota liikkumaan houkuttelevilla uusilla lähiliikuntapaikoilla. Koulujen pihat, frisbeegolfkentät, Lamminrannan crosstraining kenttä ja uusimpana Kaikulan ulkokuntoilualue ovat matalan kynnyksen liikuntapaikkoja. Kaupungin tenniskentät ovat maksutta kuntalaisten käytössä ja ilmaisia yleisöluisteluvuoroja järjestetään kolmesti viikossa.

Forssan kaupunki toimii monin tavoin seurojen, järjestöjen ja yhdistysten yhteistyökumppanina mm. tiedottamisessa sekä tarjoamalla asiantuntija-apua. Kaupunki järjestää säännöllisesti seuratapaami-

sia liikuntaseuroille sekä kulttuurijärjestöille. On sovittu mm, että yhteistyössä kaupungin, seurojen ja sosiaalitoimen kanssa varmistetaan, että yhdenkään nuoren harrastustoiminta ei lopu huoltajan taloudellisen tilanteen takia.

Kaupungin omaa harrastustoimintaa tarjoavat Lounais-Hämeen musiikkiopisto, Lasten ja nuorten kuvataidekoulu ja Wahren-opisto. Lisäksi kaikilla kouluilla on vuosiluokkien 1–2 oppilaille iltapäivätoimintaa sekä kaikille perusopetuksen oppilaille kerhoja koulupäivän jälkeen. Forssan kaupungin kouluissa on tarjolla lähes 50 erilaista kerhoa. Liikuntatoimi ja nuorisotoimi järjestävän lapsille ja nuorille runsaasti erilaista toimintaa ja kesäkerhoja. Uutena on aloitettu vuonna 2016 matalan kynnyksen ”höntsäkerhot”, joita tarjotaan myös kesällä.

Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta hyväksyi 19.12.2017 Forssan kulttuurikasvatussuunnitelman. Kulttuurikasvatussuunnitelman tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten mahdollisuutta osallistua ja tutustua monipuolisesti kulttuuriin ja taiteeseen, luoda heille elämyksellisiä kokemuksia, tukea tasapainoista kasvua ja edistää lasten itse luomaa kulttuuria. Suunnitelman keskiössä on lapsi ja nuori.

Vuosiluokkien 1–2 oppilaille järjestetään vuosittain liikuntapassikampanja yhdessä liikuntaseurojen kanssa. Oppilas voi käydä kymmenen kertaa ilmaiseksi tutustumassa paikalliseen liikuntatarjontaan.

Vuosiluokkien 3–4 oppilaille järjestetään joka toinen vuosi yhteistyössä kulttuurijärjestöjen kanssa kulttuuripassikampanja. Oppilas voi käydä kymmenen kertaa ilmaiseksi tutustumassa paikallisiin kulttuuriharrastuksiin.

Syksystä 2017 alkaen on koottu kaikki lasten ja nuorten harrastukset samoihin kansiin; Lasten ja nuorten harrastetarjontakalenteriin. Kalenteri on ladattavissa liikuntatoimen nettisivuilta. Kalenteri löytyy sieltä myös sähköisenä versiona.

Liikunta ja nuorisotoimi järjestää yläasteikäisille vuosittain harrastemessut.

Forssa kaupunki on mukana valtakunnallisessa ”Liikkuva koulu –hankkeessa”. Koulut ovat toiminnallistaneet koulupäivää. Hankkeeseen liittyen on hankittu kouluille lisää liikuntavälineitä, kuten esimerkiksi kouluilla kiertävä VÄKÄ liikuntavälineperäkärry, joka kiertää kouluissa. Lisäksi useille kouluille on koulutettu välituntiohjaajia. Hankkeen tavoitteena on saada oppilaille tunti liikuntaa koulupäivän aikana.

OKM on myöntänyt Forssan kaupungille 7.6.2016 annetulla päätök-

sellä 20 000,00 euroa 'Kehräämön kulttuurikerho' –projektia varten. Projektin tarkoituksena on tuottaa erityisesti Kuhalan, Tölön ja Keskuskoulun oppilaille suunnattuja kulttuurisisältöisiä iltapäiväkerhoja Wahren-keskuksen yksiköissä ja niiden toimesta. Kerhojen sisällöt ovat olleet lasten ja nuorten toiveiden mukaisia, mm. elokuvaan, kaiku- ja kirjataiteeseen, kirjallisuuteen, kättentaitoihin, kulttuuriperintöön liittyviä. Projekti jatkuu vielä ainakin kevätkauden 2018 ja se on osa hallituksen kärkihanketta, jolla pyritään parantamaan taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta.

Unicefin Lapsiystävällinen kunta toimintamallin mukaisesti kaupunki pyrkii osallistamaan lapsi ja nuoria entistä paremmin. Vuonna 2018 otetaan päätöksenteossa käyttöön lapsivaikutusten arviointi –malli (LAVA). Forssan nuorisovaltuusto ja koulujen ja oppilaitosten oppilaskuntia aktivoidaan jatkossa aikaisempaa suunnitelmallisemmin. Nuoriso ja liikuntapalvelut järjestämiä vuosittaisia nuorten kuulemistilaisuuksia jatketaan edelleen.

Forssan kaupunki pyrkii monipuolisesti edistämään lasten ja nuorten hyvinvointia. Forssassa tarjoaa lapsille ja nuorille erinomaiset harrastusmahdollisuudet. Hyvää yhteistyötä kaupungin, seurojen järjestöjen ja yhdistysten kanssa kehitetään edelleen tulevina vuosina forssalaisten lasten ja nuorten parhaaksi. (JP, TK)

Lisätietoja: sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, p. 03 4141 5290, jarmo.pynnönen(ät)forssa.fi.

Sivistysjohtaja: Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee edellä olevan selostuksen tiedoksi ja toteaa valtuustoaloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös: Sivistysjohtajan kokouksessa tekemän muutetun päätösesityksen mukaisesti sivistys- ja tulevaisuuslautakunta päätti palauttaa aloitteen takaisin valmisteltavaksi.